

XII MIĘDZYNARODOWA SESJA NAUKOWA
DZIEJÓW LUDÓW MORZA BAŁTYCKIEGO

POWRÓĆMY DO ŹRÓDEŁ

W O L I N , 1 4 - 1 6 L I P C A 2 0 2 3

PROGRAM SESJI Powróćmy do źródeł

DZIEŃ PIERWSZY – piątek, 14 lipca 2023 roku

10.00-13.00 – Rejestracja uczestników – [sala Urzędu Miejskiego w Wolinie](#)

13.15-13.45 – otwarcie XII Międzynarodowej Sesji Naukowej ludów Morza Bałtyckiego *Powróćmy do źródeł* – [sala Urzędu Miejskiego w Wolinie](#)

- wystąpienie Burmistrza Miasta i Gminy Wolin: mgr Ewa Grzybowska
- przywitanie Gości Konferencji w imieniu Muzeum Regionalnego im. A. Kaubego: dr Karolina Kokora
- przywitanie Gości Konferencji w imieniu Uniwersytetu im. A. Mickiewicza: prof. dr hab. Maciej Franz
- sprawy organizacyjne
- wspólne zdjęcie uczestników konferencji

14.00-17.30 – obrady plenarne – [sala Urzędu Miejskiego w Wolinie](#), prowadząca obrady: dr Karolina Kokora

14.00-14.30 – mgr Anna Wrześcińska, mgr Jacek Wrześciński (Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy) – *Cmentarzyska jako źródła badań historycznych*

14.30-15.00 – prof. UP dr hab. Jarosław Sochacki (Uniwersytet Pomorski w Słupsku) – *Obraz ksiąg obodrzyckich w źródłach frankijskich w IX wieku*

15.00-15.30 – prof. UAM dr hab. Łukasz Różycki (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) – *Traktaty wojskowe jako źródło do dziejów Słowian*

15.30-16.00 – prof. dr hab. Tadeusz Srogosz (Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie) – *Kwestia źródeł w badaniu zniszczeń wojennych w czasie potopu szwedzkiego*

16.00-16.30 – prof. AMW dr hab. Andrzej Drzewiecki (Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni) – *Polak już nie orze, a wciąż nie wie po co morze*

16.30-17.00 – prof. ucz. dr hab. Beata Gaj (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) – *Starcie cywilizacji lądu i morza – nieunikniony element dziejów czy idea polityczna? Źródła antyczne i współczesne*

17.00-17.30 – dyskusja

19.00 – uroczysta kolacja – kompleks Pod Czerwonym Gryfem (Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie)

DZIEŃ DRUGI – sobota, 15 lipca 2023 roku

7.30-8.30 – śniadanie w miejscu noclegu

9.20-14.00 – obrady plenarne – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie

Sekcja 1: Archeologia i Średniowiecze – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie, prowadzący obrady: mgr Jacek Wrzesiński

9.20-9.40 – dr Rafał Rutkowski (Uniwersytet Warszawski) – *Postrzyżenie protoplasty dynastii. Harald Pięknowłosa i Siemowit*

9.40-10.00 – mgr Michał Janik (badacz niezależny) – *Imiona jako źródło historyczne do poznania kultury Słowian Nadbałtyckich*

10.00-10.20 – mgr Michał Gniadek-Zieliński (Uniwersytet Warszawski) – „Stranger king” czy „stranger methodology”? *Z badań nad przystawalnością teorii antropologicznych do badań nad średniowieczną wyobraźnią*

10.20-10.40 – dr Paweł Babij (Archiwum Państwowe we Wrocławiu) – *Pomiędzy historią a archeologią. Źródła dla uzbrojenia Słowian Połabskich*

10.40-11.00 – mgr Piotr Piętkowski (Uniwersytet Wrocławski) – *XI w. opis ujścia rzeki Odry zawarty w „Dziejach Kościoła Hamburgskiego” autorstwa Adama z Bremy. Przyczynek do rozważań nad granicą Słowiańszczyzny we wczesnym średniowieczu*

11.00-11.20 – przerwa kawowa – sala w podziemiach Wolińskiego Dworku

Sekcja 1: Archeologia i Średniowiecze – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie, prowadzący obrady: prof. UP dr hab. Jarostaw Sochacki

11.20-11.40 – mgr Ewelina Siemianowska (Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie) – *Źródłowy second hand, czyli przypadek wczesnośredniowiecznych grobów łodziowych z Pomorza Zachodniego*

11.40-12.00 – dr Lech Kościelak (Fundacja Agencji Służby Społecznej) – *Kronika Henryka Łotysza jako źródło do badań dziejów ludów bałtyckich z przełomu XII/XIII wieku*

12.00-12.20 – mgr Patrycja Jędrzejewska-Michalak (Uniwersytet Pomorski w Słupsku) – *Roszczenia terytorialne księząt pomorskich w świetle tytulatury w dokumentach Ottona I i Warcisława IV*

12.20-12.40 – dr Henryk Jurkiewicz (Uniwersytet Pomorski w Słupsku) – *Podominański kościół pw. św. Jacka w Słupsku wraz z przyległym terenem poklasztornym jako źródło do badań dziejów kontraty kaszubskiej w Księstwie Pomorskim*

12.40-13.00 – przerwa kawowa – sala w podziemiach Wolińskiego Dworku

Sekcja 1: Archeologia i Średniowiecze – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie, prowadzący obrady: dr Piotr Maliński

13.00-13.20 – mgr Grzegorz Garbuz (Uniwersytet Warszawski) – *Nowogrodzko-łacińskie umowy handlowe a akulturacja chrześcijaństwa na Rusi średniowiecznej*

13.20-13.40 – mgr Marta Siłakowska (Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie) – *Archeologia magazynowa – źródła zapomniane*

13.40-14.00 – dr Krzysztof Wroński (badacz niezależny) – *Hoff, Rittersitz, Fürstliche Haus. Wykorzystanie źródeł w badaniach pomorskich rezydencji przełomu średniowiecza i nowożytności na przykładzie siedziby w Smołdzinie*

14.00-15.00 – obiad – sala w podziemiach Wolińskiego Dworku

15.15-18.40 – obrady plenarne – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie

Sekcja 2: Nowożytność – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie, prowadzący obrady: prof. UAM dr hab. Łukasz Różycki

15.00-15.20 – mgr Justyna Gałuszka (Uniwersytet Jagielloński) – *Przez Bałtyk do Ojczyzny. Morska podróż Zygmunta III Wazy w 1598 r. w świetle anonimowej relacji z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie*

15.20-15.40 – dr Karol Kościelniak (Uniwersytet im.

A. Mickiewicza w Poznaniu) – *Relacje z przebiegu bitew podczas wielkiej wojny północnej – druki ulotne jako źródło do badań nad przebiegiem starć zbrojnych*

15.40-16.00 – prof. UJ dr hab. Adam Perłakowski (Uniwersytet Jagielloński) – *Jak Gdańsk „gnębił” polską szlachtę? Sprawa Tomasza Czapskiego, starosty knyszyńskiego w 1763 roku*

16.00-16.20 – prof. dr hab. Andrzej Stroynowski (Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie) – *Schyłkowe lata Republiki Weneckiej w doniesieniach „Gazety Warszawskiej”*

16.20-16.40 – przerwa kawowa – sala w podziemiach Wolińskiego Dworku

Sekcja 3: XIX i XX wiek – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie, prowadzący obrady: prof. AMW dr hab. Andrzej Drzewiecki

16.40-17.00 – dr Rafał Bazaniak (Uniwersytet Łódzki) – *Słów kilka o powstawaniu miast w Polsce na przykładzie Łodzi, wybór źródeł*

17.20-17.40 – dr Marcin Szymański (Uniwersytet Łódzki) – *Źródła do badania przemysłowych zanieczyszczeń środowiska w Polsce w XX wieku*

17.40-18.00 – prof. dr hab. Andrij Kharuk (Narodowa Akademia Wojsk Lądowych im. hetmana Petra Sahajdacznego we Lwowie) – *Źródła do badania współczesnej wojny rosyjsko-ukraińskiej*

18.00-18.20 – mgr Daryna Kharuk (badaczka niezależna) – *Monitoring działalności organizacji pozarządowych na Ukrainie w warunkach wojny: skąd czerpać informacje?*

18.20-18.40 – dyskusja i zakończenie obrad plenarnych

19.20 – kolacja w miejscu noclegu

DZIEŃ TRZECI – niedziela, 16 lipca 2023 roku

7.30-8.30 – śniadanie w miejscu noclegu

9.30-12.50 – obrady plenarne – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie (sesja dostępna online)

Sekcja 4: Dzieje Najnowsze i Współczesność: sala w podziemiach Wolińskiego Dworku, prowadzący obrady: prof. dr hab. Maciej Franz

9.30-9.50 – mgr Piotr Siewak (Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk) – *Dostęp Polski do Morza Bałtyckiego w materiałach Centralnej Agencji Polskiej i Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu*

9.50-10.10 – dr Jordan Siemianowski (Uniwersytet Szczeciński) – *Znaczenie archiwaliów proveniencji norweskiej w badaniach gospodarki morskiej Drugiej Rzeczypospolitej*

10.10-10.30 – prof. dr hab. Maciej Franz (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) – *Polska Marynarka Wojenna 1918-1939 – nieznane dokumenty*

10.30-10.50 – prof. dr Liliya Pytlova (Ukraiński Katolicki Uniwersytet we Lwowie) – *Przedstawiając przyjaciół i wrogów: karykatury czasopisma Punch jako źródło do historii brytyjskiej propagandy w czasie I wojny światowej.*

10.50-11.10 – mgr Piotr Piętkowski (Jelcz Sp. z o.o.) – *Jelczem po morzach i oceanach – film i komunikat*

11.10-11.30 – przerwa kawowa – sala w podziemiach Wolińskiego Dworku

Sekcja 4: Dzieje Najnowsze i Współczesność – sala Urzędu Miejskiego w Wolinie, prowadzący obrady: prof. dr hab. Maciej Franz

11.30-11.50 – dr Piotr Maliński (Muzeum Regionalne im. A. Kaubego w Wolinie) – *Niemiecka zapora wrakowa na Odrze Wschodniej z 1945 roku w świetle źródeł archiwalnych, przekazów tradycji ustnej i wyników badań podwodnych*

11.50-12.10 – mgr Tomasz E. Bielecki (Uniwersytet Gdański) – *Dokumenty wytworzone przez agendy polskich władz na uchodźstwie jako materiał źródłowy do badania zjawiska służby Polaków w oddziałach Waffen SS*

12.10-12.30 – doc. dr Jurij Burakov, dr Ołeksandr Tomczyk (Narodowa Akademia Wojsk Lądowych im. hetmana Petra Sahajdacznego we Lwowie) – *Źródła ustne do badania współczesnej wojny rosyjsko-ukraińskiej*

12.30-12.50 – dyskusja, wnioski

12.50-13.10 – podsumowanie konferencji na sali w podziemiach Wolińskiego Dworku – prowadzą dr Karolina Kokora i prof. dr hab. Maciej Franz

13.10 – zakończenie konferencji

13.15 – obiad – sala w podziemiach Wolińskiego Dworku

ORGANIZATORZY:

Gmina Wolin

Muzeum Regionalne im. Andrzeja Kaubego w Wolinie

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

KOMITET ORGANIZACYJNY:

dr Karolina Kokora (Muzeum Regionalne im. Andrzeja Kaubego w Wolinie)

dr Piotr Maliński (Muzeum Regionalne im. Andrzeja Kaubego w Wolinie)

prof. dr hab. Maciej Franz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

dr Anna Kryszak (Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk)

mgr Joanna Sz wajca (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

SEKRETARZ KONFERENCJI:

dr Piotr Maliński

tel. 606224211

e-mail: p.malinski@muzeumwolin.pl

PRZYDATNE INFORMACJE:

Obrady plenarne będą się odbywać w sali [na I piętrze Urzędu Miejskiego w Wolinie przy ul. Zamkowej 23](#).

Na przerwy kawowe i obiady zapraszamy do [sali w podziemiach Wolińskiego Dworku przy ul. Zamkowej 23a](#).

Uczestnicy konferencji będą zakwaterowani w [Domu Wczasowym Eden, ul. Nowowiejska 20, 72-513 Wisetka](#) (kontakt: tel. 603974972).

[Śniadania i kolacje będą podawane w miejscu zakwaterowania](#). Uczestnicy konferencji będą mieli zapewniony [transport autobusem codziennie rano z Wisetki do Wolina i wieczorem z powrotem](#).

Pytania lub prośby można kierować do sekretarza konferencji, dr. Piotra Malińskiego (tel. 606224211) lub dyrektorki Muzeum Regionalnego im. Andrzeja Kaubego w Wolinie, dr Karoliny Kokory (tel. 690152611).